

PROJECTE LINGÜÍSTIC

*CEIP MARE DE DÉU DEL TORO
ES MERCADAL*

FEBRER 2017

El llenguatge és la base del coneixement de l'aprenentatge i de la comunicació. La forma en que des de l'escola ens relacionam i treballam amb la llengua ens defineix, així com també reflecteix la nostra realitat.

El nostre projecte lingüístic de Centre, establert en base a la normativa legal vigent:

- Llei Orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears.
- Llei 3/1986, de Normalització Lingüística.
- Decret 92/1997, de 4 de juliol, que regula l'ús i l'ensenyament de i en llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, en els centres docents no universitaris de les Illes Balears.
- Decret 45/2016, de 22 de juliol, per al desenvolupament de la competència comunicativa en llengües estrangeres als centres educatius sostinguts amb fons públics de les Illes Balears.
- Ordre de 12 de maig de 1998, per la qual es regulen els usos de la llengua catalana, pròpia de les illes Balears, com a llengua d'ensenyament en els centres docents no universitaris de les IB.
- Resolució del conseller d'Educació i Universitat, de 14 de setembre de 2016, per la qual s'aprova els Programa d'actuació del Departament d'Inspecció Educativa per al curs 2016-2017.

La llengua utilitzada en els diferents àmbits de comunicació ha de ser un element que eviti discriminar per raons de sexe, raça, ideologia i condició als integrants de la comunitat escolar i el seu entorn. En aquest sentit, s'haurà de procurar la utilització d'un llenguatge no sexista en els comunicacions internes i externes del centre. El centre, a més, ha d'oferir una atenció especial als alumnes amb dificultats de llenguatge.

S'implicarà els alumnes en el respecte per la diversitat lingüística i en el presa de consciència de la riquesa que representa aquesta pluralitat.

1. *L'ús de la llengua catalana, com a vertebradora de l'ensenyament, com a llengua vehicular i com a llengua de l'àmbit administratiu i de comunicació del centre.*
2. *El tractament de la llengua catalana i de les altres llengües curriculars (castellana, estrangeres i altres llengües curriculars) en els processos d'ensenyament i aprenentatge amb l'objectiu de propiciar-ne la coordinació i la integració per tal de millorar-ne els resultats, i a les àrees que s'impartiran en llengua catalana.*
3. *Plantejaments didàctics sobre els quals es fonamenta l'ensenyament de les llengües i com s'articula i coordina aquest ensenyament. S'establiran previsions de caràcter general sobre la metodologia didàctica de l'ensenyament i l'aprenentatge de les llengües curriculars.*
4. *Els criteris per a l'atenció a la diversitat d'alumnes d'incorporació tardana amb dèficit de coneixement de la llengua catalana, i si també fos els cas, de la castellana o d'altres llengües curriculars .*
5. *Els criteris generals per a les adequacions del procés d'ensenyament de les llengües a la realitat sociolingüística del centre amb l'objectiu d'assolir el compliment de la normativa referida a la normalització lingüística.*
6. *Aplicació, seguiment i avaluació dels projectes lingüístics*

1. L'ÚS DE LA LLENGUA CATALANA, COM A VERTEBRADORA DE L'ENSENYAMENT, COM A LLENGUA VEHICULAR I COM A LLENGUA DE L'ÀMBIT ADMINISTRATIU I DE COMUNICACIÓ DEL CENTRE.

Anàlisi de la situació:

En general, l'ús de la llengua catalana és majoritari, s'utilitza com a llengua vehicular dins les aules i en l'àmbit administratiu. Les comunicacions de l'escola cap a les famílies es fan en català (butlletí, circulars...). La llengua de comunicació entre mestres també és el català. Només en casos en els que es sol·licita per part dels pares es canvia al castellà (tutories individuals amb les famílies...)

El centre té en compte la realitat sociolingüística de la població. Entre els alumnes que habitualment parlen el català i els que no el parlen, es procura l'ús de la llengua catalana valorant la nostra varietat dialectal.

La llengua catalana serà el vehicle d'expressió habitual en totes les reunions i actes de la comunitat educativa.

Es vetllarà per l'ús habitual de la llengua catalana, com a llengua vehicular i d'aprenentatge.

OBJECTIUS: Cap a on volem anar?	PLA D'ACCIÓ	AVALUACIÓ: indicadors d'assoliment
<p>Mantenir la normalització lingüística al centre</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Reunions d'aula - Assemblea general de pares - Butlletí setmanal - Informacions cartelleres - Circulars - Informes d'avaluació - Immersió lingüística als nouvinguts - Entrevistes famílies <p>(en el cas que una família no entengui el català, se li farà en llengua castellana).</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Ús real de la llengua catalana en els àmbits abans esmentats. - Nombre de famílies que demanen la informació en una altra llengua.

2. EL TRACTAMENT DE LA LLENGUA CATALANA I DE LES ALTRES LLENGÜES CURRICULARS EN ELS PROCESSOS D'ENSENYAMENT I APRENENTATGE AMB L'OBJECTIU DE PROPICIAR-NE LA COORDINACIO I LA INTEGRACIÓ PER TAL DE MILLORAR-NE EL RESULTATS, I A LES ÀREES QUE S'IMPARTIRAN EN LLENGUA CATALANA.

Anàlisi de la situació:

El català és la llengua vehicular de totes les àrees curriculars que s'imparteixen a l'escola a excepció de les altres àrees lingüístiques (castellà i anglès).

Els alumnes faran els primers aprenentatges en llengua catalana i en aquesta llengua es farà l'aprenentatge de la lecto-escriptura.

El castellà serà present a Educació Infantil de manera espontània i/o esporàdica, a través de situacions ofertes pel propi context, ja sigui des d'iniciatives originades pels propis alumnes o bé perquè a l'escola sorgeixi alguna proposta o activitat en castellà.

A l'etapa de primària la llengua castellana serà impartida en base a la normativa vigent, en tot cas també de manera espontània en situacions en les que el mestre ho consideri convenient de forma ocasional a causa de necessitats comunicatives.

Es considerarà primordial l'ensenyament de la llengua anglesa des d'edats molt primerenques. Per aquest fet ja introduïm l'anglès a infantil des de P3 i es realitzen tallers a l'etapa de primària per completar les hores de l'àrea d'anglès.

Donat que ja dúiem bastants cursos dins els programa de seccions europees i realitzant l'àrea de plàstica en anglès, el claustre després de debatre-ho va decidir fer un canvi entorn a la continuïtat d'aquesta àrea en anglès. Finalment i aprofitant la flexibilitat horària d'aquest curs es va decidir impartir aquest hora setmanal d'anglès en format taller de diferents temàtiques a més de les hores lingüístiques pròpies de l'àrea.

Tots els grups estaran desdoblats, de manera que, cada tutor quedarà amb mig grup per treballar una àrea, i l'altre mig assistirà a un taller. Setmanalment cada grup assistirà a un taller rotatiu (cooperació, biblioteca o hort) i a un taller d'anglès. Per dur a terme aquests tallers són necessaris 12 mestres més l'auxiliar de conversa. Els tallers d'anglès seran trimestrals.

Al cicle d'infantil els tallers es duen a terme els divendres, una sessió setmanal d'una hora i mitja. Són tallers internivells on es fan grups de 14-15 alumnes mesclats de tots els nivells, repartits entre els sis mestres. Cada grup realitza dues sessions per taller

Aquest curs hem començat els següents tallers
A primer cicle de primària:

- Taller de cuina
- Expressió corporal
- Dansa
- Cooperació
- Biblioteca
- Hort

A segon cicle de primària:

- Web explorers
- Cineforum
- Teatre
- Cooperació
- Biblioteca
- Hort

A Educació infantil:

- Hort
- Ambient domèstic
- Art i moviment
- Motricitat fina
- Cuina
- Experimentació

Durant el segon trimestre es duen a terme 10 sessions del projecte de lectura en parella, en el que els alumnes de 4t, 5è i 6è fan de tutors dels alumnes de 1r, 2n i 3r.

Per celebrar el dia del llibre, el centre organitza un concurs de narració o poesia, en el que poden participar els alumnes de 4t, 5è i 6è.

A educació infantil a P5 cada any es fa una obra de teatre en català.

Al cicle d'infantil s'ha creat l'ambient de mediateca com a espai per potenciar el treball de llengües tant en castellà com en català.

OBJECTIUS: Cap a on volem anar?	PLA D'ACCIÓ	AVALUACIÓ: indicadors d'assoliment
- Continuar reflexionant sobre la integració de la llengua estrangera dins l'escola. Tallers, cinema, activitats especials, teatre...	- tornar a comptar amb la col·laboració de voluntaris nadius per activitats especials puntuals.	- Participació i grau de satisfacció dels voluntaris
- Fomentar la lectura a nivell de tot el centre i millorar la competència lectora dels nostres alumnes.	- Taller de biblioteca (català i/o castellà) - lectura en parella (català i/o castellà)	- Motivació dels alumnes - Veure el progrés en la comprensió lectora.
- dissenyar activitats funcionals i significatives que permetin desenvolupar la competència lingüística en situacions reals	- Conta contes (taller de biblioteca) - Teatre (català i/o castellà) - Concurs de narració i poesia(català i/o castellà)	- Grau de satisfacció dels alumnes -Grau de participació dels alumnes.
- Treballar tipologies textuais en les dues llengües.	- Distribuir-les per tal de no repetir tipologies a les dues llengües.	-Identificar i treballar la tipologia textual independentment de la llengua.

<p>- Preparar conferències o exposicions orals relacionades amb projectes.</p>	<p>- Desenvolupament combinant les dues llengües (català i castellà) i en alguns casos fomentar que els catalanoparlants en castellà i castellanoparlants en català.</p> <p>- Ambient de mediateca</p> <p>- Tallers a Educació infantil on els pares venen a explicar un conte a la resta d'infants.</p>	<p>-Ús de les dues llengües per part de tots els alumnes.</p> <p>-Valorar la competència en la seva expressió oral.</p> <p>- Grau de satisfacció dels alumnes</p> <p>-Grau de satisfacció i participació de les famílies.</p>
--	--	---

3. PLANTEJAMENTS DIDÀCTICS SOBRE ELS QUALS ES FONAMENTA L'ENSENYAMENT DE LES LLENGÜES I COM S'ARTICULA I COORDINA AQUEST ENSENYAMENT.

Anàlisi de la situació:

A partir del curs 2016-17, en base al nou Decret de llengües i una volta concretada la nostra carrera horària segons les modificacions que ha fet la Conselleria d'Educació del Currículum, establim que dedicarem 1h setmanal en forma de tallers a treballar la llengua anglesa a primària. Aquests tallers serviran per desenvolupar diferents habilitats i continguts lingüístics i es faran servir diferents metodologies per dur-los a terme.

Un dels objectius és que els alumnes puguin aprofundir el l'aprenentatge de la llengua des de diferents àmbits i situacions al llarg de tota l'etapa de primària, d'aquesta manera s'afavorirà l'adquisició de les competències bàsiques.

Quant a la llengua estrangera, es procura oferir el màxim possible d'input en anglès, complementant les hores de llengua anglesa amb tallers on s'utilitza la metodologia AICLE que és el terme docent per aconseguir la immersió lingüística. El llenguatge s'aprèn a través del seu ús en situacions no assajades, en situacions reals. El llenguatge oral és el protagonista i es tracta de l'aplicació activa del llenguatge per afrontar situacions quotidianes. L'aprenentatge està centrat en l'alumne i enfocat a processos i tasques, no solament a coneixements teòrics. El més important és que l'alumne adquireixi fluïdesa en la llengua.

És important la figura de l'auxiliar de conversa que ofereix un ús natiu i contextualitzat de l'idioma i que alhora resol dubtes lingüístics freqüents dins l'aula.

En el cas del català i castellà es seguiran els mateixos principis pedagògics, per aconseguir també la immersió lingüística.

OBJECTIUS: Cap a on volem anar?	PLA D'ACCIÓ	AVALUACIÓ: indicadors d'assoliment
<p>Integrar activitats especials de l'escola (tallers de Nadal, tallers de Pasqua, dia de la Pau, ...) dins les diferents àrees lingüístiques.</p> <p>-Treballar diferents tallers d'anglès rotatius, segons el nivell, una hora setmanal.</p> <p>-Integrar l'anglès en el dia a dia de l'aula, relacionant-lo amb el que es treballa a l'aula i en situacions reals.</p> <p>-Tenir un taller intercicle en anglès.</p>	<p>Un taller de Nadal i un de Pasqua en anglès</p> <p>Dia de la Pau</p> <p>Carnaval</p> <p>Assistència a espectacles en les tres àrees lingüístiques.</p> <p>- Taller de cuina, dansa, expressió corporal (1r cicle).</p> <p>- Cinefòrum, web explorers i teatre (2n cicle)</p> <p>-A educació infantil es fa una sessió d'una hora setmanal d'anglès.</p> <p>- Una part d'un taller intercicle en anglès.</p>	<p>- Memòria de tots els espectacles que hem assistit, especificant la llengua utilitzada.</p> <p>- Comprovar el grau de producció lingüística dels alumnes en llengua estrangera, tenint en compte que sigui progressiu.</p> <p>-Grau de coneixement de la llengua anglesa dels alumnes.</p>

4. CRITERIS PER A L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT D'ALUMNES D'INCORPORACIÓ TARDANA AMB DÈFICIT DE CONEIXEMENT DE LA LLENGUA CATALANA I SI ÉS EL CAS, DE LA LLENGUA CASTELLANA O D'ALTRES LLENGÜES CURRICULARS.

Anàlisi de la situació:

Quan arriba un alumne estranger d'incorporació tardana, el procés a seguir és diferent segons si coneix o no la llengua castellana.

Si **coneix el castellà** la integració és molt més fàcil, es sol fer ACS de català, i se li dona el suport necessari perquè vagi aprenent aquesta llengua de forma progressiva. En tot moment la llengua vehicular és el català, només s'emprarà el castellà com a llengua auxiliar en moments puntuals.

En canvi, quan l'alumne **no coneix ni la llengua catalana ni la llengua castellana**, aleshores la intervenció ha de ser més contundent. En alguns casos fins i tot es pot valorar la conveniència d'escolaritzar-lo a un curs inferior al que li toca per edat, per donar-li temps d'adquirir eines de comunicació. A primària rebrà suport lingüístic fora de l'aula en llengua catalana.

En tots els casos d'alumnes estrangers que arriben al centre, es segueixen les següents passes:

- Avaluació inicial:

- Tenir en compte l'informe de l'altra escola, si n'hi ha.
- Realitzar una avaluació i observació inicial per tal de conèixer el nivell de l'alumne en totes les àrees, especialment les instrumentals. Passar-los unes proves bàsiques sobre el que ja s'ha fet amb els alumnes del seu nivell.
- Segons els resultats i la informació facilitada per la família, es valorarà la possibilitat que s'escolaritzin a un curs inferior, només en l'etapa de primària.

- Planificació del suport:

- Adequar l'horari dels suports en funció de les necessitats, no només del suport de referència del grup, sinó també d'altres mestres que tinguin hores disponibles.
- Inicialment el suport prioritzarà la competència oral per afavorir la comunicació.
- A l'etapa d'infantil, el suport es farà en forma de tallers de llenguatge en petit grup.

- En els primers cursos de primària s'intentarà treballar també dins l'aula, ajudant els alumnes a fer les activitats plantejades per a tot el grup classe o per ells en concret, a través de racons, l'entrada d'un segon mestre a l'aula, fent desdoblaments, etc..
- En els casos de primària que els fillets no coneguin el nostre alfabet, s'haurà de començar el procés d'alfabetització des de baix.
- El reforç el realitzarà el mestre/a de suport, mestre +1, el mateix tutor o altres mestres del centre. El tutor coordinarà el reforç amb els altres mestres.
- Durant les primeres setmanes es prioritzarà l'àrea de llengua catalana i progressivament, a mesura que vagin assolint més competència comunicativa, els continguts que es treballin podran abastar altres àrees.
- *Convé que els horaris de les activitats de suport no coincideixin amb les àrees de música, educació física, plàstica o tutoria, on els alumnes poden participar millor i es poden sentir més integrats en el grup classe.*

-Programació individual

- El/la tutor/a i el/la mestre/a de suport establiran uns objectius per anar aconseguint progressivament.
- S'avaluarà d'acord amb aquests objectius i s'utilitzarà l'informe ordinari acompanyat d'un annex si és necessari.

-L'entrada a l'aula:

- Assegurar i facilitar que el nou alumne s'adapti a l'espai, als companys i als mestres. Se li pot donar una foto del grup amb els noms dels companys.
- Acompanyar-lo, tenir-lo present a l'hora de pati, entrades i sortides.
- Preveure, potenciar i programar situacions en les quals, la interrelació amb els companys i companyes sigui constant.
- Prioritzar, en el procés inicial, els continguts de la llengua en situació comunicativa, facilitant i promovent la participació activa d'aquest alumnes en l'ús del llenguatge.
- Assegurar el coneixement i l'adquisició progressiva dels hàbits i normes escolars.
- Compartir amb l'alumne nouvingut algun càrrec de la classe.

-Organització d'estratègies metodològiques:

- Partim de que el nou alumne es troba en un període d'adaptació, li hem de respectar el seu ritme, no pressionar-lo a l'hora de fer activitats que li poden suposar certa angoixa o inseguretat.
- A partir de l'avaluació inicial, s'ajustarà el currículum de l'alumne/a perquè aquest pugui fer de manera més autònoma les activitats. Les activitats seran preparades pel tutor/a i mestra de suport.
- Alguns recursos per facilitar-li l'aprenentatge poden ser: al seu costat hi pot haver un "ajudant" cada dia, l'ordinador com a racó i com a eina d'aprenentatge de la llengua, aprofitar material dels cursos inferiors per treballar vocabulari.
- Realitzar activitats que fomentin actituds d'interès respecte al seu país i la seva cultura.
- Seguiment amb la família, intercanvi d'informació per tal de facilitar el procés en general.

En el cas d'educació infantil, quan arriba un infant a les aules que desconeix el català i castellà es fa immersió lingüística fent ús de diferents estratègies (acompanyament amb suport visual, gestos...) per a fomentar la comprensió i l'expressió dels alumnes en català.

OBJECTIUS: Cap a on volem anar?	PLA D'ACCIÓ	AVALUACIÓ: indicadors d'assoliment
- Potenciar l'ús del català a les aules.	- Immersió lingüística.	<ul style="list-style-type: none"> - Comprensió de les produccions orals en català que es donen dins l'aula. - Ús d'estructures lingüístiques bàsiques en català en situacions habituals.

5. CRITERIS GENERALS PER A LES ADEQUACIONS DEL PROCÉS D'ENSENYAMENT DE LES LLENGÜES A LA REALITAT SOCIOLINGÜÍSTICA DEL CENTRE AMB L'OBJECTIU D'ASSOLIR EL COMPLIMENT DE LA NORMATIVA REFERIDA A LA NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA.

Anàlisi de la situació:

Tot i que en els darrers anys hi ha hagut una davallada de la immigració acollida al nostre centre, encara comptem amb bastantes famílies d'origen estranger.

En total comptem amb famílies procedents de 16 països diferents. El país majoritari de procedència de les famílies del nostre centre és Marroc amb vuit famílies originàries del mateix. També comptem amb sis famílies d'Itàlia, i amb algunes famílies provinents de països d'Amèrica llatina com Colòmbia, Equador, Argentina, Paraguai...

Respecte a l'ús de la llengua per part de les famílies de l'escola, podem dir que el català és la llengua majoritària a casa, tot i que el castellà està molt present també, hi ha uns 70 fillets que el xerren amb els seus pares.

Cap a final de curs i coincidint amb el començament de la temporada turística, hi ha una tendència de matriculació d'alumnes nouvinguts.

OBJECTIUS: Cap a on volem anar?	PLA D'ACCIÓ	AVALUACIÓ: indicadors d'assoliment
<p>- Garantir la comprensió de la informació donada pel centre a les famílies.</p> <p>- Conèixer la realitat sociolingüística del grup.</p>	<p>- Cercar estratègies per tal que la informació arribi a totes les famílies.</p> <p>- Fer ús del suport visual a les reunions d'aules</p> <p>- Tutories en castellà.</p> <p>- Traducció dels informes de final de trimestre a les famílies que ho sol·licitin per escrit.</p> <p>- Intercanvi d'informació a les reunions de traspàs inicial.</p> <p>- Qüestionari als alumnes.</p>	<p>- Grau de satisfacció i resposta de les famílies.</p> <p>- Detallar les característiques sociolingüístiques del grup-aula.</p> <p>- Resultat del qüestionari.</p>

6. APLICACIÓ, SEGUIMENT I AVALUACIÓ DELS PROJECTES LINGÜÍSTICS.

Anàlisi de la situació:

El propi projecte lingüístic ja preveu a cada apartat uns indicadors d'assoliment per avaluar el grau de consecució dels objectius proposats.

Així mateix i segons l'anàlisi dels resultats de les proves IAQSE, i els resultats ordinaris de cada curs es valorarà si s'han assolit els objectius programats i en tot cas es reflectirà en la memòria final, les propostes de millora o de continuïtat de cada acció.

En els casos en què parlam del grau de satisfacció s'intentaran utilitzar diferents estratègies per recollir aquesta informació (entrevistes, qüestionaris, enquestes, tutories, reunions de delegats...)

OBJECTIUS: Cap a on volem anar?	PLA D'ACCIÓ	AVALUACIÓ: indicadors d'assoliment
<p>-Millorar la competència lingüística en les tres llengües.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Taller de biblioteca. -Tallers d'anglès. -Lectura en parella. -Concurs de narració i poesia. -Teatre. - Teatre a p5 - Ambient de mediateca al cicle d'educació infantil. - Exposicions orals - Memoritzar i recitar cançons, poemes, refranys, dites,... 	<ul style="list-style-type: none"> -Avaluació dels objectius d'hàbit lector. -Avaluació dels objectius d'expressió oral en anglès. -Avaluació dels objectius de comprensió lectora. -Avaluació dels objectius d'expressió escrita. -Avaluació dels objectius d'expressió oral. -Avaluació dels objectius de comprensió oral.

CEIP Mare de Déu del Toro
C/ Mestre Garí, 1
07740 Es Mercadal
Tel. i FAX 971375338
e-mail: ceipmarededeudeltoro.esmercadal@educaib.eu

Diligència, per la qual es fa constar que el PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE del CEIP Mare de Déu del Toro d'es Mercadal, després de l'informe favorable del Claustre amb data 21 de febrer de 2017 i del Consell escolar amb data 7 de març de 2017, ha rebut l'aprovació final per part de la direcció del centre.

Es Mercadal a 10 de març de 2017

La directora

Sr./Sra. Ana Silvia Coll Pons